

OROSZ NYELV

Kedves Érettségizők!

Mielőtt végleges döntésüket meghoznák, figyelmükbe ajánljuk ezt az összefoglalót az orosz nyelvi érettségi vizsgáról.

Megismerhetik a vizsga témaköreit, amelyek érvényesek az írásbeli és szóbeli vizsga valamennyi feladatára, azokat a kommunikációs helyzeteket, amelyekkel a szóbeli középszintű érettségi vizsga második feladatában találkozhatnak, valamint a szóbeli vizsga feladatait és annak lebonyolítását mindkét szinten.

1. Témakörök

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok mindkét szinten, minden vizsgarész-összetevőben / vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

TÉMAKÖR	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1. Személyes vonatkozások, család	<ul style="list-style-type: none"> • A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) • Családi élet, családi kapcsolatok • A családi élet mindennapjai, otthoni teendők • Személyes tervek	<ul style="list-style-type: none"> • A család szerepe az egyén és a társadalom életében • Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
2. Ember és társadalom	<ul style="list-style-type: none"> • A másik ember külső és belső jellemzése • Baráti kör • A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel • Női és férfi szerepek • Ünnepek, családi ünnepek • Öltözködés, divat • Vásárlás, szolgáltatások (posta) • Hasonlóságok és különbségek az emberek között	<ul style="list-style-type: none"> • Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság) • Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése • Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése • Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében • Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése • A fogyasztói társadalom, reklámok • Társadalmi viselkedésformák
3. Környezetünk	<ul style="list-style-type: none"> • Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) • A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek • A városi és a vidéki élet összehasonlítása • Növények és állatok a környezetünkben • Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megővéséért? • Időjárás	<ul style="list-style-type: none"> • A lakóhely és környéke fejlődésének problémái • A természet és az ember harmóniája • A környezetvédelem lehetőségei és problémái

4. Az iskola	<ul style="list-style-type: none"> • Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) • Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka • A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága • Az iskolai élet tanuláson kívüli eseményei, iskolai hagyományok 	<ul style="list-style-type: none"> • Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban • Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban
5. A munka világa	<ul style="list-style-type: none"> • Diákmunka, nyári munkavállalás • Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás 	<ul style="list-style-type: none"> • A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák
6. Életmód	<ul style="list-style-type: none"> • Napirend, időbeosztás • Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás) • Étkezési szokások a családban • Ételek, kedvenc ételek • Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben • Gyakori betegségek, sérülések, baleset • Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak) 	<ul style="list-style-type: none"> • A kulturált étkezés feltételei, fontossága • Az étkezési szokások hazánkban és más országokban • Ételspecialitások hazánkban és más országokban • A szenvedélybetegségek • A gyógyítás egyéb módjai

7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	<ul style="list-style-type: none"> • Szabadidős elfoglaltságok, hobbik • Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. • Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport • Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, Internet • Kulturális események 	<ul style="list-style-type: none"> • A szabadidő jelentősége az ember életében • A művészet szerepe a mindennapokban • Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok • A könyvek, a média és az Internet szerepe, hatásai
8. Utazás, turizmus	<ul style="list-style-type: none"> • A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés • Nyaralás itthon, illetve külföldön • Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése • Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai 	<ul style="list-style-type: none"> • A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra • Az idegenforgalom jelentősége
9. Tudomány és technika	<ul style="list-style-type: none"> • Népszerű tudományok, ismeretterjesztés • A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben 	<ul style="list-style-type: none"> • A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre
10. Gazdaság	<ul style="list-style-type: none"> • Családi gazdálkodás • A pénz szerepe a mindennapokban • Vásárlás, szolgáltatások (pl. posta, bank) 	<ul style="list-style-type: none"> • Üzleti világ, fogyasztás, reklámok • Pénzkezelés a célnyelvi országokban

2. Kommunikációs helyzetek

A vizsgázó az alábbi kommunikációs helyzetekben, illetve szerepekben nyilatkozhat meg szóban és/vagy írásban mindkét szinten.

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltató egységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszerár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista
Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

3. A vizsga részei

Írásbeli vizsga

Mindkét szinten van írásbeli vizsga, amely olvasott szöveg értése, nyelvhelyesség, hallott szöveg értése és íráskészség feladatokból áll.

Ez a vizsga *egynyelvű*, amiből következik, hogy szótár csak az íráskészség vizsgarész-összetevőben (középszint) és íráskészség vizsgarészben (emelt szint) használható.

A feladatok igen változatosak, az előfordulható feladatok listáját a vizsgaleírás tartalmazza, mely megtalálható az Oktatási Hivatal honlapján. (Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet *Élő idegen nyelv* című fejezete.

Az érettségi vizsgára való felkészülést segítik az előző évek érettségi feladatai és javítási-értékelési útmutatói. (Elérhetőség: <http://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/feladatsorok>)

Az **Olvasott szöveg értése** feladatok, mint az összes többi feladat is, *eredeti szövegek alapján* készülnek. Az eredeti szövegek tartalmazhatnak olyan szavakat is, melyeket a vizsgázó nem feltétlenül ismer, de ez nem akadályozza meg az adott feladat megoldásában. A szövegek tartalmukat tekintve összhangban vannak a vizsgaleírás témaköreivel.

A **Nyelvhelyesség** feladatai csak olyan nyelvtani jelenségekre kérdeznek rá, amelyeket a vizsgakövetelmények szerint az alkalmazás szintjén kell tudni.

A **Hallott szöveg értése** vizsga mindkét szinten harminc percig tart, s minden szöveget kétszer hallanak a vizsgázók. ***Középszinten a második meghallgatásnál a szöveg megszakításokkal hallható.***

A hanghordozón rajta van minden utasítás, az ismétlések és a megoldásra fordítható idő is. Mindig van idő arra, hogy a vizsgázók megismerkedjenek a feladatokkal, s azok megoldása után ellenőrizzék, esetleg korrigálják munkájukat. *Ügyeljenek arra, hogy a javítások mindig egyértelműek legyenek!*

Az **Íráskészség** mindkét szinten két feladatból áll, amelyek egyértelműen tartalmazzák, hogy milyen helyzetben, milyen szerepben, kinek és miért kell írni. **Mindkét szinten az első feladatnál 3, a másodikonál pedig 4 irányító szempont segíti a vizsgázók munkáját.**

Szóbeli vizsga középszinten

A vizsga rövid bevezető beszélgetéssel kezdődik, amelyet a vizsgáztató nem értékel. A vizsga három részből áll és legfeljebb 15 percig tart. A tételket a szaktanár készíti el a vizsgakövetelményeknek és vizsgaleírásnak megfelelően.

A bevezető beszélgetés után a vizsgázó tételt húz, amely három feladatot tartalmaz.

Felkészülési idő az egyes feladatokra nincsen, de a második és a harmadik feladat előtt körülbelül fél perc áll a vizsgázó rendelkezésére, hogy a feladattal megismerkedhessen, s mondanivalóját átgondolhassa.

Társalgás (első feladat)

Ehhez a feladathoz a vizsgázó nem kap tétellapot.

A feladatban a vizsgázó néhány olyan kérdésre válaszol, amelyek a vizsgázó személyéhez, közvetlen környezetéhez, hétköznapi tevékenységéhez kapcsolódnak. A kérdések **egy témát** érintenek.

Szerepjáték (második feladat)

A szerepjáték során a vizsgázó a mindennapi élet helyzeteihez hasonlító szituációban vesz részt aktív partnerként. Beszélgetőtársa a vizsgáztató tanár.

A tétel megfogalmazza a szituációt, a szerepeket és az elérendő célt, tartalmazhat rövid szöveget, egyszerű képet, rajzot, ábrát.

Önálló témakifejtés (harmadik feladat)

Ebben a feladatban a vizsgázó **egy adott hétköznapi témában** összefüggően fejt ki gondolatait, véleményét. A tétellap tartalmazza a téma megnevezését, vagy két képet az irányító szempontokkal, vagy csak irányító szempontokat, amelyek elősegítik a téma kifejtését.

A vizsgáztató tanár szükség esetén azokat az előre megírt segítő kérdéseket teszi fel, amelyek a tétel vizsgáztatói példányán megtalálhatók.

Szóbeli vizsga emelt szinten

A vizsga háromtagú tantárgyi bizottság előtt zajlik központilag kijelölt helyszínen. A vizsgatételek is központilag készülnek. A vizsga időtartama 20 perc.

A vizsga három feladatból áll. Rövid ráhangoló kérdésekkel kezdődik, de ezeket a válaszokat a bizottság nem értékeli. Felkészülési idő nincsen, de a második és harmadik feladat előtt a vizsgázó körülbelül fél perc gondolkodási időt kap a feladat megismerésére és a felkészülésre.

Társalgás (első feladat)

Ehhez a feladathoz a vizsgázó nem kap tétellapot. **A vizsgáztató kérdései egy témakör, egy témájához kapcsolódnak.** A vizsgázónak olyan kérdésekre kell válaszolnia, amelyek nem a hétköznapi tevékenységgel, hanem elvontabb jelenségekkel kapcsolatosak.

Vita (második feladat)

A tétel egy adott témához kapcsolódó **provokatív állítást** tartalmaz, amely mellett vagy ellen érvel a vizsgázó és reagál vitapartnerre álláspontjára a megadott három irányító szempont alapján.

A harmadik feladat – önálló témakifejtés.

Verbális illetve vizuális segédanyagok (képek, rajzok, grafikonok, stb.) alapján **a vizsgázó részletesen és összefüggően fejt ki önálló gondolatait egy általánosabb témáról.**

A vizsgáztató szükség esetén azokat az előre megírt segítő kérdéseket teszi fel, amelyek a tétel vizsgáztatói példányán megtalálhatók.

Jó felkészülést és eredményes vizsgázást kívánunk.